

NÁCVIK DEKONTAMINACE RANĚNÝCH

František DOHNAL

Ústav informací Vojenské lékařské akademie J. E. Purkyně, Hradec Králové

V rámci závěrečného stmelovacího cvičení 6. polní nemocnice před odjezdem na misi v Afghánistánu proběhl dne 19. dubna t. r. nácvik dekontaminace raněných. V barevné příloze uvnitř listu jsou uveřejněny fotografie z tohoto nácviku. Fotografie nezachycují všechny důležité detaily a postupy při odmořování raněných, ale umožňují nám nahlédnout do odborné přípravy našich zdravotníků.

V prostoru dislokace jednotky byla rozvinuta souprava zařízení, kde dekontaminace osob probíhá. První část soupravy tvoří pracoviště na dekontaminaci ochranných oděvů. Dekontaminačním roztokem je raněný sprchován vstoje ve sprchové buňce nebo na nosítkách vleže ve sprchové vaně.

Další části soupravy tvoří tři navzájem spojené stany. V nich jsou umístěna pracoviště, kde probíhá svlékání raněných, v další části jejich hygienická očista a na posledním pracovišti osušení a příprava raněných k transportu k lékařskému ošetření. Každé pracoviště má svůj vlastní obslužný personál.

Technické zázemí celé soupravy je tvořeno těmito hlavními články:

- zásobníky vody na 3000 litrů,
- topnou jednotkou, pomocí níž jsou teplovzdušně vytápěny všechny tři stany, další část tvoří agregát na výrobu teplé vody pro sprchy; teplota vody přitékající do sprch je kontrolována a regulována ve venkovní tlakové nádobě,
- zdrojem energie je elektrocentrála 6,5 kWh,
- odpadní vody ze stanů jsou shromažďovány v plastové jímce běžně zapuštěné do země a odtud jsou kalovým čerpadlem odváděny do nadzemního zásobníku odpadních vod,
- odpadní vody vzniklé při dekontaminaci jsou shromažďovány v odděleném zásobníku.

Dekontaminace raněných se dělí na 4 etapy a je zabezpečena samostatnými pracovišti.

1. etapa: Raněného, který je dopraven k ošetření, převezme obsluha pracoviště určená k dekontaminaci ochranných oděvů. Přeloží raněného na vlastní nosítka a dopraví jej do prostoru sprchování dekontaminačním roztokem. Po ukončení sprchování rozstříhne a odstraní ochranný oděv raněného tak, aby zamoření nepostoupilo na jeho oblečení (barevná příloha s. III, obr. 1–3).

2. etapa: Raněný je přenesen do svlékacího stanu. Jeho oděv se rozstřihává a postupně odstraňuje, včetně spodního prádla (barevná příloha s. III, obr. 4 a s. IV, obr. 5).

3. etapa: Raněný je přenesen do sprchovacího stanu. Obsluha pracující stále v ochranném oděvu provede hygienickou očistu – raněného namydí a řádně vysprchuje (barevná příloha s. IV, obr. 6–7).

4. etapa: Raněný je přenesen do oblékacího stanu. Zásadní podmínkou při tom je, že před vchodem do stanu změří dozimetrista povrch těla raněného a zjistí, zda byla dekontaminace dostatečná. Teprve na pokyn dozimetristy je možné raněného přenést do vlastního oblékacího stanu, kde je osušen a opatřen příkryvkou (barevná příloha s. IV, obr. 8–9).

Poté je raněný transportován k lékařskému ošetření (barevná příloha s. IV, obr. 10).

Foto L. Čermáková

Korespondence: Doc. PhDr. František Dohnal, CSc.
Ústav informací
Vojenská lékařská akademie J. E. Purkyně
Třebešská 1575
500 01 Hradec Králové

Do redakce došlo 10. 5. 2002

Obr. 1: Pracoviště na dekontaminaci ochranných oděvů.
Vpravo sprchová buňka, vlevo sprchová vana pro ležící raněné.

Obr. 2: Sprchování ležícího raněného dekontaminačním roztokem ve sprchové vaně.

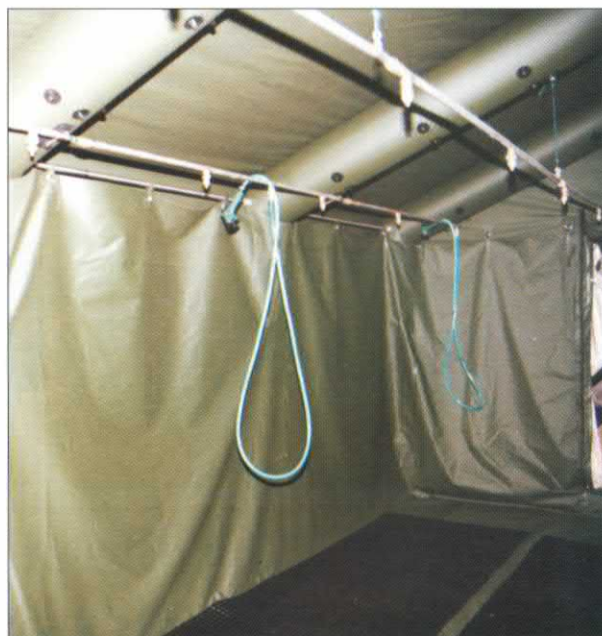
Obr. 3: Rozstřížení a odstranění ochranného oděvu raněného.

Obr. 4: Vnitřní vybavení svlékacího stanu.

Obr. 5: Svlékáci stan - oděv raněného se rozstřihává a postupně odstraňuje.

Obr. 6: Vybavení sprchovacího stanu.

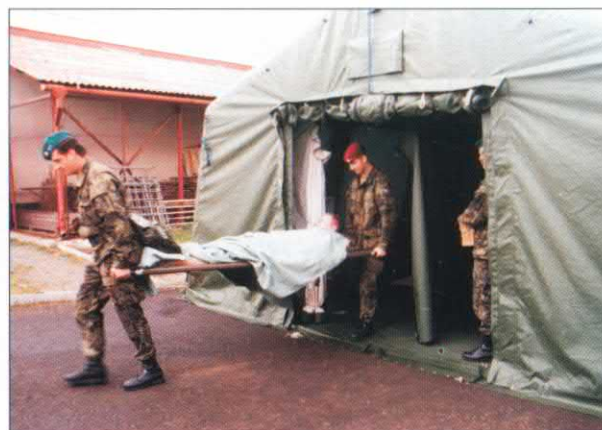
Obr. 7: Sprchovací stan - obsluha provádí hygienickou očistu raněného.

Obr. 8: Vchod do oblékáciho stanu - dozimetrista provádí nezbytné kontrolní měření povrchu těla raněného.

Obr. 9: Oblékáci stan - raněný je osušen a opatřen přikrývkou.

Obr. 10: Finální transport raněného k lékařskému ošetření.